

Hyvinvointipäivät 10.12.2015

Elise Virnes
Ammatillisen koulutuksen osasto

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Undervisnings- och kulturministeriet

Osaaminen ja koulutus: kymmenen vuoden tavoite

- Suomi on maa, jossa tekee mieli oppia koko ajan uutta.
- Suomalaisten osaamis- ja koulutustaso on noussut, mikä tukee suomalaisen yhteiskunnan uudistumista ja mahdollisuuksien tasa-arvoa.
- Suomi on koulutuksen, osaamisen ja modernin oppimisen kärkimaa.

Osaaminen ja koulutus: hallituskauden tavoitteet

- Oppimisympäristöjä on modernisoitu, digitalisaation ja uuden pedagogiikan mahdollisuuksia hyödynnetään oppimisessa.
- Koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten määrä on vähentynyt. Koulutuksen keskeyttäneiden määrä on laskenut.
- Koulutuksen ja työelämän välinen vuorovaikutus on lisääntynyt.
- Tutkimus- ja innovaatiotoiminnan laatu ja vaikuttavuus ovat kääntyneet nousuun.
- Koulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisyys on lisääntynyt ja koulutusviennin esteet on purettu.

Koulutuksen ja osaamisen kärkihankkeet

1. Uudet oppimisympäristöt ja digitaaliset materiaalit peruskouluihin
- 2. Toisen asteen ammatillisen koulutuksen reformi**
3. Nopeutetaan siirtymistä työelämään
4. Parannetaan taiteen ja kulttuurin saavutettavuutta
5. Vahvistetaan korkeakoulujen ja elinkeinoelämän yhteistyötä innovaatioiden kaupallistamiseksi
6. Nuorisotakuuta yhteisötakuun suuntaan

Toisen asteen ammatillisen koulutuksen reformi (1)

- Vahvistetaan ammatillisen koulutuksen yhteiskunnallista merkitystä.
- Uudistetaan koulutuksen rahoitusta ja rakenteita jatko-opintokelpoisuus säilyttäen.
- Huolehditaan alueellisesti kattavasta koulutuksesta sekä tiivistetään koulutuksen ja työelämän välistä vuorovaikutusta.

osaamisperusteisuus, asiakaslähtöisyys, tuloksellisuus, tehokkuus, vaikuttavuus, laatu

Miksi ammatillisen koulutuksen reformi tarvitaan??

Osaamisperusteinen ja asiakaslähtöinen koulutus – mitä tavoitellaan?

- Nopeampaa, ketterämpää ja joustavampaa vastaamista työ- ja elinkeinoelämän ja yksilöiden **osaamistarpeisiin**
- Siirtymistä tarjontalähtöisyydestä **kysyntälähtöisyyteen**
- Opintopolkujen rakentamista **yksilön tarpeiden ja edellytysten** mukaisesti ottaen huomioon **työnantajan tarpeet**
- Joustavia, monipuolisia ja tehokkaita koulutuksen **toteuttamistapoja**
- Koulutusprosessien ja resurssien käytön **tehostamista** - koulutusaikojen lyhentäminen
 - aiemmin ja eri tavoin hankitun osaamisen tunnustamisen tehostamista - keskittyminen yksilöltä puuttuvan osaamisen hankkimiseen
 - painopisteen siirtämistä osaamisen laadun varmistamiseen koulutuksen sisällön tai keston tarkastelun sijaan
- Parempaa **laatua ja vaikuttavuutta**
- Ammatillisen koulutuksen **roolin vahvistamista** työ- ja elinkeinoelämän kehittämisessä ja innovaatiotoiminnan tukemisessa.

Ammatillisen koulutuksen reformin toimeenpano

(hallituksen toimintasuunnitelma 28.9.2015)

1. Uudistetaan toisen asteen ammatillinen koulutusta vastaamaan tulevaisuuden osaamistarpeita
2. Tehdään rahoitus- ja ohjausjärjestelmästä yhtenäinen kokonaisuus

Toimenpide 1: Uudistetaan toisen asteen ammatillista koulutusta vastaamaan tulevaisuuden osaamistarpeita

- Poistetaan koulutuksen päällekkäisyyksiä.
- Poistetaan nuorten ja aikuisten ammatillisen koulutuksen raja-aidat ja kootaan koulutustarjonta, rahoitus ja ohjaus yhtenäiseksi kokonaisuudeksi opetus- ja kulttuuriministeriön alle.
- Uudistetaan ammatillisen koulutuksen järjestäjä rakenteita sekä toimintaprosesseja.
- Uudistetaan ammatillisen koulutuksen kokonaisuutta koskeva toimintalainsäädäntö yhdistämällä nykyiset lait ammatillisesta peruskoulutuksesta ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta uudeksi laiksi, jossa keskeisenä lähtökohtana on osaamisperusteisuus ja asiakaslähtöisyys.
- Tehdään ammatillisen koulutuksen tutkintouudistus tutkintoja laaja-alaistamalla ja erillisten tutkintojen määrää vähentämällä sekä keventämällä ja yksinkertaistamalla tutkintojärjestelmään liittyvää sääntelyä ja hallintoa.
- Lisäksi uudistetaan ammatillisen koulutuksen opiskelijavalintoja ja hakupalveluja

Toimenpide 1. - jatkoa

- Parannetaan työttömien koulutuksen ja omaehtoisen koulutuksen työelämävastaavuutta, yhteistyötä ja synergiaa.
 - Huomioidaan ja varmistetaan elinkeinoelämän nopeista muutostarpeista johtuva koulutustarjonta ja kehittämispalvelut.
 - Niitä voivat järjestää myös muut kuin nykyiset koulutuksen järjestämisluvan saaneet järjestäjät.
- Käynnistetään koulutuksen järjestäjäverkoston kehittämishjelma, jolla turvataan koulutuksen järjestäjäverkon palvelukykyä ja koulutuksen alueellista kattavuutta järjestäjäverkostoa uudistamalla.
 - Koulutuksen järjestäjiä kannustetaan vapaaehtoiseihin fuusioihin ylläpitäneuteeriteetti huomioon ottaen.

Toimenpide 1. - jatkoa

- Uudistetaan ja digitalisoidaan koulutuksen järjestäjien toimintaprosesseja ja oppimisympäristöjä.
 - Käynnistetään kehittämisohjelma, jonka puitteissa
 - uudistetaan ammatillisen koulutuksen toimintaprosesseja osaamisperusteisiksi ja asiakaslähtöiseksi
 - tehostetaan ja joustavoitetaan koulutuksen järjestäjien toimintaa ja kevennetään hallintoa
 - lisätään ja monipuolistetaan työpaikalla tapahtuvaa opiskelua ja erityisesti nuorten oppisopimuskoulutusta, vähennetään työnantajille siitä koituvaa hallinnollista ja taloudellista taakkaa sekä parannetaan työpaikalla tapahtuvan opiskelun laatua.
- Luodaan ja otetaan käyttöön uusi koulutussopimusmalli, joka mahdollistaa joustavat polut työpaikalla tapahtuvan oppimisen edistämiseen ja tutkinnon suorittamiseen käytännönläheisesti.
- Kehitetään ja otetaan laajasti käyttöön näitä tavoitteita tukevia digitaalisia palveluita ja oppimisympäristöjä sekä vahvistetaan opetushenkilöstön osaamista.

Toimenpide 2: Tehdään ammatillisen koulutuksen rahoitus- ja ohjausjärjestelmästä yhtenäinen kokonaisuus

- Uudistetaan ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmä yhtenäiseksi kokonaisuudeksi yhdistämällä nykyiset ammatillisen peruskoulutuksen, ammatillisen lisäkoulutuksen, oppisopimuskoulutuksen ja työvoimakoulutuksen rahoitusjärjestelmät.
- Lisätään toiminnan vaikuttavuuden ja tehokkuuden painoarvoa koulutuksen järjestäjien rahoituksessa ja puretaan asiakaslähtöistä, tuloksellista ja tehokasta toimintaa rajoittavaa sääntelyä.
- Uudistetaan ammatillisen koulutuksen säätely- ja ohjausjärjestelmää siten, että kaikkea ammatillista koulutusta säädellään jatkossa yhdellä järjestämisluvalla.
- Uudistetaan ohjausjärjestelmää tuloksellisuuteen, laatuun ja vaikuttavuuteen painottuvaksi ja virtaviivaistetaan koulutuksen järjestäjien toiminnan ohjausta.
 - Osana ammatillisen koulutuksen säätely- ja ohjausjärjestelmämuutostusta turvataan ilman toisen asteen tutkintoa olevien aikuisten ammatillisen koulutuksen saatavuus myös erityisissä oppimisympäristöissä, kuten vankilassa. Vankien koulutus on tutkimusten mukaan yksi vaikuttavimmista ja kustannus-hyötysuhteeltaan tehokkaimmista keinoista vähentää uusintarikollisuutta ja sen yhteiskunnalle aiheutuvia kustannuksia.
- Lisätään oppisopimuskoulutuksen ja työpaikoilla tapahtuvan oppimisen houkuttelevuutta työnantajan, koulutuksen järjestäjän ja opiskelijan näkökulmista.

Reformin toimeenpano

- Käynnistetään ammatillisen koulutuksen lainsäädännön sekä rahoituslainsäädännön uudistaminen
 - lait voimaan 1.1.2018
 - reformi toimeenpantuna 31.12.2018
- Asetetaan laajapohjainen ohjausryhmä reformin seurantaan, tukemista ja ohjaamista varten
- Avoin prosessi: tiivis vuorovaikutus koulutuksen järjestäjien ja muiden sidosryhmien kanssa: tilaisuuksia, seminaareja, työpajoja, sähköisiä palautekanavia ym.

Hyvää Joulua kaikille!

Joulu on aikaa iloista,
ei silloin tehdä työtä.
Ei piitata me kiloista,
vaan syödään pitkin yötä.